

Senaryo: Yeni Bir Proje Klasörü Hazırlama ve Dosyalarla Çalışma

1 Bulunduğun dizini öğreniyorsun

```
pwd
```

 Şu an hangi dizinde olduğunu gösterir.

2 Dizindeki dosyaları listeliyorsun

```
ls
```

 Mevcut dizindeki dosya ve klasörleri listeler.

Detaylı görmek için:

```
ls -l
```

3 Yeni bir proje klasörü oluşturuyorsun

```
mkdir linux_projem
```

 Yeni bir dizin oluşturur.

4 Oluşturduğun klasöre giriyorsun

```
cd linux_projem
```

 Dizin değiştirir.

Bir üst dizine dönmek:

```
cd ..
```

5 Proje dosyası oluşturuyorsun

```
touch README.md
```

 Boş bir dosya oluşturur.

6 Dosyanın içine yazı ekliyorsun

```
echo "Bu benim ilk Linux projem" > README.md
```

 Dosyaya yazı yazar (öncekini siler).

Üzerine eklemek için:

```
echo "Yeni satır eklendi" >> README.md
```

7 Dosyanın içeriğini görüntüleyorsun

```
cat README.md
```

 Dosya içeriğini ekrana basar.

8 Dosyayı kopyalıyzorsun

```
cp README.md README_backup.md
```

 Dosya kopyalar.

9 Dosyanın adını değiştiriyorsun

```
mv README_backup.md yedek.md
```

 Dosya taşır veya yeniden adlandırır.

10 Artık gereksiz dosyayı siliyorsun

```
rm yedek.md
```

 Dosya siler.

Klasör silmek:

```
rm -r linux_projem
```

11 Yardıma ihtiyacın olursa

```
man ls
```

 Komutun kullanım kılavuzunu açar.

Bu senaryoda öğrendiklerin

- pwd, ls, cd

- mkdir, touch
 - echo, cat
 - cp, mv, rm
 - man
-
-

⌚ Senaryo: Sunucuda Log Dosyalarını İnceleme ve Temizleme

Bir Linux sunucusunda çalışıyorsun. Disk dolmaya başlamış ve **log dosyalarını kontrol edip düzenlemen** gerekiyor.

1 Sunucuya bağlandıktan sonra bulunduğu yeri kontrol ediyorsun

```
pwd
```

2 Log dizinine gidiyorsun

```
cd /var/log
```

3 Log dosyalarını listeliyorsun

```
ls
```

Boyutlarıyla görmek için:

```
ls -lh
```

4 Belirli bir log dosyasının son satırlarını inceliyorsun

```
tail syslog
```

Son 20 satır:

```
tail -n 20 syslog
```

5 Log dosyasını anlık izliyorsun

```
tail -f auth.log
```

📌 Yeni satırlar geldikçe ekranda gösterir (Ctrl + C ile çıkışılır).

6 Log dosyasında hata mesajlarını arıyorsun

```
grep "error" syslog
```

Büyük-küçük harf duyarsız:

```
grep -i "error" syslog
```

7 Çok büyük bir log dosyasını yedekliyorsun

```
cp syslog syslog_backup
```

8 Log dosyasını sıkıştırıyorsun

```
gzip syslog_backup
```

☞ *syslog_backup.gz* oluşur.

9 Eski log dosyalarını buluyorsun

```
find . -type f -name "*.log"
```

30 günden eski olanlar:

```
find . -type f -mtime +30
```

10 Gereksiz log dosyalarını siliyorsun

```
rm old_log.log
```

1 1 Disk kullanımını kontrol ediyorsun

```
df -h
```

Belirli klasör ne kadar yer kaplıyor:

```
du -sh /var/log
```

 Bu senaryoda kullanılan komutlar

- cd, pwd, ls
 - tail, grep
 - cp, gzip
 - find, rm
 - df, du
-

⌚ Senaryo: Yeni Bir Çalışan İçin Linux Kullanıcısı Oluşturma

Sisteme yeni bir çalışan katıldı. Ona özel bir kullanıcı oluşturup yetkilerini ayarlamam gerekiyor.

1 Yönetici (root) yetkisi alıyorsun

```
sudo -i
```

❖ Root oturumuna geçer.

2 Mevcut kullanıcıları kontrol ediyorsun

```
cat /etc/passwd
```

3 Yeni kullanıcı oluşturuyorsun

```
useradd ayse
```

Ev dizinile birlikte:

```
useradd -m ayse
```

4 Kullanıcıya parola atıyorsun

```
passwd ayse
```

5 Kullanıcının ev dizinine giriyorsun

```
cd /home/ayse
```

6 Kullanıcı için çalışma klasörü oluşturuyorsun

mkdir projeler

7 Dosya oluşturup yetkileri düzenliyorsun

touch projeler/rapor.txt

Dosyanın sahibi:

chown ayse:ayse projeler/rapor.txt

Yetkiler:

chmod 640 projeler/rapor.txt

 Sahip: okuma-yazma, Grup: okuma, Diğerleri: erişemez.

8 Kullanıcıyı gruba ekliyorsun

usermod -aG sudo ayse

9 Kullanıcı olarak oturum açmayı test ediyorsun

su - ayse

10 Kullanıcı bilgilerini kontrol ediyorsun

whoami

groups

 Bu senaryoda geçen komutlar

- sudo, su
- useradd, passwd, usermod
- chown, chmod
- whoami, groups